

Türkiye İlaç Pazarı Ocak - Eylül 2019

İEİS

İLAÇ ENDÜSTRİSİ
İŞVERENLER SENDİKASI

İçindekiler

1. Türkiye İlaç Pazarı	2
1.1. Pazardaki Büyüme ve Kaynakları	2
a. Fiyat.....	2
b. Hacim.....	3
c. Satış Dağılımı	3
d. Yeni Ürün	3
1.2. Pazarın Yapısı	3
a. Referans-Eşdeğer İlaçlar	3
b. İthal-İmal İlaçlar	4
c. Biyoteknolojik İlaçlar.....	4
2. Tıbbi Ürün Pazarı	5
2.1. Pazara Yeni Giren Tıbbi Ürünler	5
3. Dış Ticaret.....	6

1. Türkiye İlaç Pazarı

Türkiye ilaç pazarı yılın ilk 9 ayında bir önceki senenin aynı dönemine göre hastane ve eczane kanalında toplam %30,2 artışla 29,5 milyar TL'ye ulaşmıştır. Kutu ölçeğinde ise %1,3 büyüme ile 1,74 milyar kutu satışı gerçekleşmiştir.

Kutu başına düşen ortalama fiyat seviyesi incelendiğinde 2018 yılının ilk 9 ayında 13,2 TL olan fiyat, 2019 yılında %28,6 artışla 16,9 TL olmuştur.

Tablo 1-Türkiye İlaç Pazarı

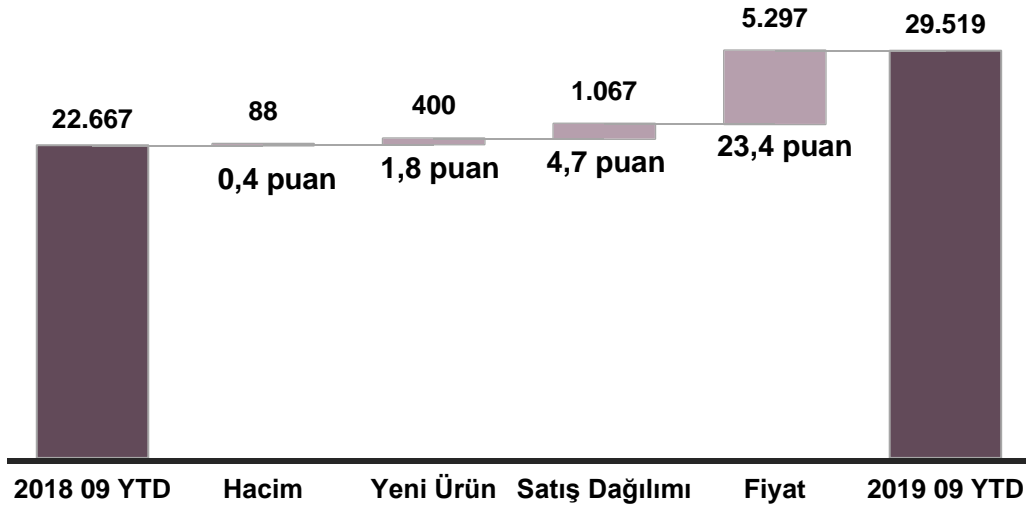
Ocak-Eylül	Toplam Değer (milyar TL)			Toplam Hacim (milyar kutu)			Ortalama Fiyat		
	2018	2019	Değişim	2018	2019	Değişim	2018	2019	Değişim
İlaç Pazarı	22,7	29,5	30,2%	1,72	1,74	1,3%	13,2	16,9	28,6%

Kaynak: IQVIA, IEIS

1.1. Pazardaki Büyüme ve Kaynakları

2019 yılının ilk 9 ayında gerçekleşen %30,2 büyümenin kaynağı incelendiğinde 4 ana etken görülmektedir. Bunlar; mevcut portföydeki fiyat, hacim ve satış dağılımındaki değişimler ile portföye yeni ürün girişleridir.

Grafik 1- İlaç Pazarında Büyümenin Kaynakları

Kaynak: IQVIA, IEIS

a. Fiyat

Hatırlanacağı üzere, Şubat 2019'da ilaç fiyatlarını belirleyen kur %26,4 seviyesinde artmıştı. Buna bağlı olarak 2019 yılı ilk 9 ayında bir önceki yıla göre gerçekleşen %30,2'lik büyümenin 23,4 puanı (5.297 milyon TL) fiyat artışından kaynaklanmaktadır.

b. Hacim

2019 yılının ilk 9 ayında mevcut portföyde yer alan ilaçların satışlarında meydana gelen 0,4 puanlık (88 milyon TL) hacim artışı, ilaç pazarının büyümesine küçük ölçekte katkı sağlamıştır.

c. Satış Dağılımı

Pazarda mevcut ürünlerin satış dağılımındaki değişiklikler, başka bir ifadeyle daha yüksek fiyatlı ürünlere doğru satış hacmindeki değişim, büyümeye 4,7 puan (1.067 milyon TL) katkı sağlamıştır.

d. Yeni Ürün

2019 yılında pazardaki büyümenin 1,8 puanı ise (400 milyon TL) pazara yeni giren ilaçlardan kaynaklanmıştır.

İlaç pazarına yılın ilk 9 ayında toplam 327 adet ilaç girmiştir.

Pazara yeni sunulan ilaçlar içinde adet bazında en fazla paya sahip olan tedavi grubu antibiyotik ilaçları olmuştur. 41 tane antibiyotik (%12,5), 26 tane onkoloji (%8,0), 22 tane serum/aşı (%6,7), 21 tane dermatoloji ilaçları (%6,4), 20'şer tane sinir sistemi ilacı ve kanla ilgili ilaçlar (%6,1), 17 tane KBB ve göz ilaçları (%5,2) pazara girmiştir.

Pazara yeni giren ilaçlardan 36 tanesi kimyasal, 11 tanesi biyoteknolojik olmak üzere toplam 47 adeti referans üründür. Bu 47 ürünün 7 tanesi Türkiye'de üretilmekte ve yalnızca 6 tanesinin eşdeğer rakibi bulunmaktadır.

Pazara yeni giren eşdeğer ilaçlar ise 280 adet olup, bu ilaçların 4 tanesi biyobenzer ilaçtır. 280 adet eşdeğer ilacın ise yalnızca 8 tanesi ithal ürün sınıfındadır.

Tablo 2- Pazara Yeni Giren Ürünler

	Adet
İlaç	327
Eşdeğer	280
İthal	8
İmal	272
Referans	47
Eşdeğeri Yok	41
Eşdeğeri Var	6

Kaynak: IQVIA, İEİS

1.2. Pazarın Yapısı

a. Referans-Eşdeğer İlaçlar

İlk 9 ay itibarıyla referans ilaçların satışı değerinde %26,8 büyüme ile 19,6 milyar TL'ye ulaşmıştır. Hacimde ise %2,7 küçülme ile 0,69 milyar kutu satış gerçekleşmiştir.

Aynı dönemde eşdeğer ilaçlar %37,7 artış oranı ile 9,9 milyar TL'ye, hacimde ise %4,1 artış ile 1,05 milyar kutuya ulaşmıştır.

Ortalama fiyat seviyesi incelendiğinde 2019 ilk 9 ayında referans ilaçların kutu başına ortalama fiyatı yaklaşık 28,4 TL iken, eşdeğer ilaçların 9,4 TL olmuştur.

Tablo 3- Referans-Eşdeğer İlaçlar

	9 Aylık Toplam Değer (milyar TL)			9 Aylık Toplam Hacim (milyar kutu)			Ortalama Fiyat		
	2018	2019	Değişim	2018	2019	Değişim	2018	2019	Değişim
Referans	15,5	19,6	26,8%	0,71	0,69	-2,7%	21,8	28,4	30,3%
Eşdeğer	7,2	9,9	37,7%	1,01	1,05	4,1%	7,1	9,4	32,2%

Kaynak: IQVIA, İEİS

b. İthal-İmal İlaçlar

İthal ilaçlar değerinde ve hacimde sırasıyla %24,5 büyüme ve %9,1 küçülme göstermiştir. 2019 yılı ilk 9 ayında bu ürünlerde, değerinde 14,3 milyar TL ve hacimde 0,23 milyar kutu satış gerçekleşmiştir. İthal ilaçların ortalama fiyatı ise 61,9 TL'dir.

Aynı dönemde yurt içinde üretilen ilaçlarda ise %36 büyüme ile 15,3 milyar TL ve %3,1 büyüme ile 1,51 milyar kutu satış gerçekleşmiştir. Bu ilaçların kutu başına düşen ortalama fiyatı ise 10,1 TL'dir.

Tablo 4- İthal-İmal İlaçlar

	9 Aylık Toplam Değer (milyar TL)			9 Aylık Toplam Hacim (milyar kutu)			Ortalama Fiyat		
	2018	2019	Değişim	2018	2019	Değişim	2018	2019	Değişim
İthal	11,4	14,3	24,5%	0,25	0,23	-9,1%	45,2	61,9	37,0%
İmal	11,2	15,3	36,0%	1,47	1,51	3,1%	7,6	10,1	32,0%

Kaynak: IQVIA, İEİS

c. Biyoteknolojik İlaçlar

Yılın ilk 9 ayında 11 referans, 4 biyobenzer olmak üzere toplam 15 adet biyoteknolojik ilaç pazara girmiştir. Böylece, Türkiye ilaç pazarında 113 marka altında 256 formda referans biyoteknolojik ve 24 marka altında 84 formda biyobenzer ilaç bulunmaktadır. Biyoteknolojik ilaç pazarı toplamda 137 marka altında 340 form ilaçtan oluşmaktadır.

Biyoteknolojik ilaçlar, 2019 ilk 9 ay itibarıyla değerinde %26,3 artış oranı ile 4.979,4 milyon TL satışa ulaşmıştır. Hacimde ise %1,9 oranında bir artış ile 21,6 milyon kutu satış gerçekleşmiştir. Referans biyoteknolojik ürünlerin satışı 2019 yılında %21,1 büyüyerek 4.542,1 milyon TL'ye ulaşmıştır. Biyobenzer ilaç pazarı ise ilk 9 ayda bir önceki yıla göre %129,5 artış göstererek 437,3 milyon TL'ye ulaşmıştır.

Tablo 5- Biyoteknolojik İlaçlar

	9 Aylık Toplam Değer (milyon TL)			9 Aylık Toplam Hacim (milyon kutu)			Ortalama Fiyat		
	2018	2019	Değişim	2018	2019	Değişim	2018	2019	Değişim
Biyotek	3.942,2	4.979,4	26,3%	21,2	21,6	1,9%	185,8	230,3	23,9%
Referans	3.751,6	4.542,1	21,1%	17,4	14,7	-15,6%	215,1	308,5	43,4%
Biyobenzer	190,6	437,3	129,5%	3,8	6,9	82,8%	50,5	63,4	25,6%

Kaynak: IQVIA, İEİS

2. Tıbbi Ürün Pazarı

İlaç şirketlerinin portföylerinde yer alan ve ilaç olmayan tıbbi ürünler, Sağlık Bakanlığından izinli biyosidal ürünleri, farmasötik formdaki bazı tıbbi cihazları, enteral beslenme ve tıbbi amaçlı gıdaları, kozmetik ve dermokozmetik ürünleri ayrıca Tarım ve Orman Bakanlığından izinli vitaminleri, gıda takviyelerini ve mamaları içermektedir.

Bu ürünler, 2019 yılı ilk 9 ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre %26,3 büyüme ile değerinde 2.218,1 milyon TL'ye, kutuda ise %0,5 artış ile 132,7 milyon kutu hacme erişmişlerdir. Bu ürünlerin ortalama fiyatı ise 16,7 TL'dir.

Tablo 6-Türkiye Tıbbi Ürün Pazarı

	9 Aylık Toplam Değer (milyon TL)			9 Aylık Toplam Hacim (milyon kutu)			Ortalama Fiyat		
	2018	2019	Değişim	2018	2019	Değişim	2018	2019	Değişim
Tıbbi Ürün Pazarı	1.756,1	2.218,1	26,3%	132,1	132,7	0,5%	13,3	16,7	25,7%
Gıda Takviyesi	659,0	800,7	21,5%	21,0	19,9	-5,2%	31,4	40,3	28,2%
Enteral Beslenme ve Tıbbi Amaçlı Gıda	742,0	1.035,0	39,5%	89,2	93,7	5,1%	8,3	11,0	32,8%
Mama	189,0	191,7	1,4%	6,2	5,3	-14,0%	30,4	35,9	18,0%
Diğerleri	166,2	190,6	14,7%	15,7	13,8	-11,9%	10,6	13,8	30,2%

Kaynak: IQVIA, İEİS

132,7 milyon kutuluk ilaç dışı tıbbi ürünlerin 93,7 milyonunu %71'lik payla enteral beslenme ve tıbbi amaçlı gıda ürünleri oluşturmaktadır. Sağlık Bakanlığ'ından ruhsatlı ilaçlar gibi referans fiyat sistemine tabi olan bu ürünlerin ortalama fiyatı 11 TL'dir. Dolayısıyla, tıbbi ürünlerin ortalama fiyatınının 16,7 TL olmasında başlıca etkiye sahiptir.

Gıda takviyelerinin ortalama fiyatı 2019 yılında 40,3 TL, mamaların ortalama fiyatı 35,9 TL'dir.

2.1. Pazara Yeni Giren Tıbbi Ürünler

Pazara yılın ilk 9 ayında 105 adet ilaç dışı tıbbi ürün girmiştir. Bu 105 üründen 25 tanesi (%23,8) mama, 61 tanesi (%58,1) gıda takviyesi, 16 tanesi (%15,2) enteral beslenme ve tıbbi amaçlı gıda ürünleridir.

Yeni giren ürünlerden gıda takviyelerinin ortalama fiyatı 44,8 TL, enteral beslenme ve tıbbi amaçlı gıdaların ortalama fiyatı 8,0 TL iken mamaların ortalama fiyatı 57,9 TL'dir.

Tablo 7- Yeni Giren Tıbbi Ürünler

Ürünler	Adet
	105
Mama	25
Gıda Takviyesi	61
Enteral Beslenme Ve Tıbbi Amaçlı Gıda	16

Kaynak: IQVIA, İEİS

3. Dış Ticaret

Eylül 2019 itibarıyla son 9 ayda ilaç ihracatı bir önceki yıla göre %5,4 artarak 893 milyon ABD Doları seviyesine ulaşmıştır. Aynı dönemde Türkiye ihracatı %2,3 artmıştır. İlaç ithalatı 3.876 milyon ABD Doları seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu gelişmeler sonucunda ilaç dış ticaret açığı 2.984 milyon ABD Dolarına gerilemiş, ihracatın ithalatı karşılama oranı %23 seviyesine çıkmıştır.

(Milyon ABD Doları)	2018	Eylül 2018	Eylül 2019	Değişim	Ocak Eylül 2018	Ocak Eylül 2019	Değişim
Türkiye İhracatı	167.920,8	14.398	14.436	0,3%	122.942	125.765	2,3%
İlaç İhracatı	1.172,4	92	108	17,4%	847	893	5,4%
İlaç Payı	0,7%	0,6%	0,7%		0,7%	0,7%	
Türkiye İthalatı	223.047,2	16.327	16.492	1,0%	174.155	148.428	-14,8%
İlaç İthalatı	5.003,4	318	440	38,3%	3.800	3.876	2,0%
İlaç Payı	2,2%	1,9%	2,7%		2,2%	2,6%	
Türkiye Dış Ticaret Hacmi	390.968,0	30.724	30.928	0,7%	297.097	274.193	-7,7%
İlaç Dış Ticaret Hacmi	6.175,8	410	548	33,6%	4.647	4.769	2,6%
İlaç Payı	1,6%	1,3%	1,8%		1,6%	1,7%	
Türkiye Dış Ticaret Açığı	-55.126,4	-1.929	-2.056	6,6%	- 51.213	- 22.664	-55,7%
İlaç Dış Ticaret Açığı	-3.831,0	-226	- 332	46,8%	- 2.953	- 2.984	1,0%
İlaç Payı	6,9%	11,7%	16,2%		5,8%	13,2%	
Türkiye İhracat/İthalat	75,3%	88,2%	87,5%		70,6%	84,7%	
İlaç İhracat/İthalat	23,4%	28,9%	24,5%		22,3%	23,0%	

Kaynak: TÜİK, İEİS